

FlexNyt

Inndhold

- Udbinding af dyr
- Ukrudt i vårsæd med udlæg af kløvergræs eller lucerne
- Ukrudt i kløvergræs og rent græs uden dæksæd
- Ukrudtsbekæmpelse i vårbyg
- Ukrudtsbekæmpelse i vintersæd
- Manganmangel
- Kamiller
- Glimmerbøsser
- Fra bolig- til landbrugsvurdering, det betaler sig
- Større krav til harmoniareal i dybstrøelsesbesætninger
- Nye krydsoverensstemmelseskrav på beskyttelsen af fugle

Dyr på græs

Udbinding af dyr

Højt sukkerindhold

Det må forventes, at græsset kommer i vækst i denne og den kommende uge. Op til 100 FE pr. dag på de bedste arealer. Græsset skal holdes nede på en passende græshøjde, ellers sker der et stort fald i fordøjeligheden.

Der må forventes et ret højt sukkerindhold i forårsgræsset. Det kan være et problem for især heste, men de øvrige arter bliver også generet af det. Heste bør kun være på græs i kort tid i de første dage. Ellers er der risiko for at de bliver forfangne.

Derfor skal man sørge for, at der er struktur nok til rådighed især i begyndelsen af afgræsningssæsonen. Det gælder alle dyrearter! Det høje sukkerindhold opstår især, når det er varmt og solrigt om dagen og koldt om natten. Græsset bruger populært sagt sukker som kølevæske.

Afgræsning er stadig det bedste og billigste foder til husdyr. Om du vælger reguleret storfold eller skiftefolde, er mindre vigtigt. Du skal vælge det system, du har det godt med – og som virker på din bedrift.

Reguleret storfold/skiftefolde

Dyrene skal bindes ud, når græshøjden er 10 – 12 cm i reguleret storfold. Dyrene skal så tidligt ud, at, de kan følge med den store tilvækst, der er i maj.

Vælger du at benytte skiftefolde, skal græsset være ca. 15 cm, når de lukkes på marken, og 7 cm når de tages fra marken igen. Derefter skal marken have 2–4 ugers hvile.

Græs bør aldrig græsses længere ned end 4 – 6 cm. Det er for at sikre, at der er grønt materiale tilbage til fortsat fotosyntese.

Følg græsvæksten

Du kan få en god rettesnor for græssets udvikling ved at følge det i læsiden, f.eks. ved læhegn og langs skovkanter. Her er temperaturen 2–3 grader højere end ude på marken. Det betyder, at græsset i læsiden er knap en uge længere fremme, og du kan dermed se, hvad der er i vente.

Du kan få et rigtig godt fingerpeg om græssets udvikling i den kommende tid ved at se på græsprognosen, som du finder [her](#).

Pas på optrædning

Pas også på optrædning, hvis det bliver regnvejr omkring udbinding. Tag evt. dyrene ind. Hvis det ikke er muligt, kan man give dem et mindre areal, så hele arealet ikke bliver trådt op.

Arealbehov

Som en grov tommelfingerregel kan du regne med, at arealet skal være: Ønsket optagelse i FE x dyreantal divideret med Antal FE pr. ha i tilvækst. Ønsker man en græsoptagelse på 6 FE og har 25 dyr, skal du have et areal på $6 * 25/100 = 1,5$ ha, hvor 100 er den forventede vækst i græsset målt i FE/dag. Dette udbytte kræver en ret god græsmark! Beregningen holder frem til 1. slæt, så sker der et fald i udbyttet.

Når du planlægger dit afgræsningsareal, bør du også lige overveje, hvilke muligheder der er, hvis/når du kommer til at mangle græs i løbet af sommeren. Er det muligt at tage mere græs ind – eller skal du have mulighed for at suppleringsfodre?

Vand

Husk på at dyr helst ikke går langt efter vand. Derfor må der som tommelfingerregel max. være 200 m til det nærmeste vandtrug. Er der længere, nedsættes dyrenes græsoptagelse væsentligt. Du ser det tydeligt ved, at græsset ikke udnyttes særlig godt længst væk fra vandtruget.

Tilstrækkelig vandforsyning

En ko kan let drikke 20 l vand på én gang i varme perioder. Derfor skal du også sørge for, at vandtruget er stort nok. Har man 25 køer, skal vandtruget/trugene altså kunne rumme mindst 500 l, for at der er vand nok til alle. Dyr står ikke og venter på, at vandet løber til igen, for så er de andre gået.

Andre dyregrupper drikker forbavsende store mængder vand – især i varme perioder.

Det er vel ikke nødvendigt at nævne, men truget skal selvfølgelig være rent og ikke indeholde jord, visne blade eller gødningsrester – hverken fra i år eller sidste år.

Mineraler – salt

Normalt kan der optages mineraler (granuleret!) fra en automat, som opstilles i nærheden af vandtruget. Hvilke typer mineraler, der skal bruges, afhænger af, om der bruges suppleringsfoder, eller der kun er græs på menuen.

De fleste dyr vil gerne have salt. Derfor er det en god ide at opstille en automat med mineraler og en automat med salt i nærheden af vandtruget. Især i foråret er det vigtigt, at der er tilstrækkelig med forsyning af natrium (salt). Det er for at begrænse optagelsen af kalium, som kan være et problem og være medvirkende til græsforgiftning. Græs har luksusoptagelse af kalium, hvis der er meget kalium til rådighed. Kalium kan spærre for optagelse af magnesium, og dermed indirekte være medvirkende til græsforgiftning.

Selen

Der har de sidste år været tegn på selenmangel i en del besætninger. Det er især på let jord og på vedvarende arealer, som aldrig tildeles staldgødning. Man bør i sin foderplan tage højde for evt. selen. Man kan købe mineralblandinger med ekstra selen. Selenmangel viser sig især ved manglende drægtighed, svagt fødte dyr og almindelig utrivelighed. Overvej om der skal tildeles selen i gødningen til græsmarken. Det kan forholdsvis billigt udsprøjtes. Snak med din planteavlskonsulent.

Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.
-------------------	---

Mark	Ukrudt i vårsæd med udlæg af kløvergræs eller lucerne
Udlæg af kløvergræs i vårbyg	<p>Efter forholdsvis tidlig såning mange steder er korn og udlæg ved at spire frem. Når der skal bekæmpes ukrudt, er der forskellige muligheder. Det middel, som er mest skånsomt overfor kløver, er Fighter 480. Den bedste effekt opnås, når der sprøjtes på små ukrudtsplanter under gode temperaturforhold. Minimum 12 grader og optimum 20 grader. 0,5 l Fighter 480 + olie er ofte tilstrækkeligt, når ukrudtet kun har kimblade, og bestanden af ukrudt er moderat.</p> <p>Fighter 480 er det eneste middel, som kan bruges uanset kløverens størrelse. De andre midler bør først anvendes, når kløveren har udviklet det første løvblad, kaldet spadebladet.</p>
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

	Ukrudt i kløvergræs og rent græs uden dæksæd
Vurdér behovet	<p>Formålet med at bekæmpe ukrudt i et nyt udlæg er at sikre at det er græs og kløver som vinder kampen om lys, vand og næringsstoffer. Efter slæt har ukrudtet som regel ingen betydning for udbytte og kvalitet.</p> <p>Behovet for kemisk bekæmpelse vurderes ud fra ukrudtets art og mængde. Er der et stort ukrudtstryk af dominerede arter som fuglegræs, kamille, pileurter, hanekro og hyrdetaske bør der sprøjtes.</p> <p>Bliver der taget et tidlig slæt, før ukrudtet bliver for stængelagtig, reduceres behovet for kemisk bekæmpelse.</p> <p>Du kan også pudse græsset, når det er ca. 10 cm højt.</p>
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

	Ukrudtsbekæmpelse i vårbyg
2 løvblade	Den bedste effekt på bekæmpelse af ukrudt i vårsæd opnås inden ukrudtet har to løvblade. Det er altid vigtigt at vurdere inden kørsel, om der vil fremspire mere ukrudt – kontrollér især, at snerlepileurt er fremspirt. Snerlepileurt fremspirer over en lang periode.
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

	Ukrudtsbekæmpelse i vintersæd
God tid endnu	<p>I efterårsbehandlede marker er der reelt set ingen forårsfremspiring sket endnu. Dertil kommer, at effekten fra efteråret har været rigtig god, hvorfor der pt. ikke er noget ukrudt at køre efter i markerne. Derfor maner vi til ro med at køre ud for at ukrudtsbekæmpe i vintersædsmarkerne endnu.</p> <p>Har du (meget) stor forekomst af græsukrudt i marken, ja så skal der snarest behandles med en af de givne løsninger anvist i tidligere AfgrodeNyt. Det gælder store bestande af rajgræs, agerrævehale og gold hejre.</p> <p>Har du kun mindre problemer med græsukrudt af rajgræs, kan du sagtens afvente nyfremspiring af tokimbladet ukrudt samtidig.</p>
Mere viden	Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Manganmangel

Der er fundet mangel

Manganmangel har nu vist sig i en del vintersædsmarker. Det tørre og varme vejr i ugerne op til påske har øget risikoen for manganmangel. Særligt svage marker har øget risiko for manganmangel.

Mere viden

Er du i tvivl om dine afgrøder lider af manganmangel, kontakt evt. din rådgiver for at høre om testning af planterne.

Kamiller

Temperaturer over 15 grader

Bekæmpelse af kamiller skal ske første gang, vi får dagtemperaturer over 15 grader og samtidig nattemperaturer helst over 5 grader. Der bør også være høje temperaturer de efterfølgende 1-2 dage. Den optimale virkning opnås ved først at sprøjte om morgenen, så de varme dagtemperaturer udnyttes.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Glimmerbøsser

Ingen stor aktivitet

Der har efter omslag til køligt vejr ikke været stor aktivitet af glimmerbøsser. Når/hvis varmen kommer igen, mens rapsen stadig er i knopstadiet, kan der ske en ny indflyvning af glimmerbøsser i rapsmarkerne. Stadetærskelen er i tidligt knopstadiet 3 pr. plante. I sent knopstadiet, hvilket er, når de første gule blomster ses, er skadetærskelen 5-6 pr. plante.

Mere viden

Med hensyn til midler, mængder og behandlinger kontakt din planteavlskonsulent.

Ejendomme

Fra bolig- til landbrugsvurdering, det betaler sig

Mindre ejendomme med lidt jord kan i mange tilfælde opnå en økonomisk fordel ved at skifte status fra bolig- til landbrugsejendom. Det kan for mange betale sig at købe lidt ekstra jord til for at få en landbrugsvurdering.

Det siger skattekonsulent Anna Boel, LRØ. Hun har kulegravet området og foretaget beregninger og sammenligninger, som viser, at det typisk kan betale sig i forhold til den løbende økonomi at få en landbrugsmæssig vurdering.

Mange udgifter er højere ved en boligejendom, det gælder f.eks. ejendomsskat, ejendomsværdiskat, forsikring, vedligehold, rentefradrag og andet.

Overvej ny status

Hendes budskab er, at hvis man har en mindre ejendom med f.eks. ca. fire hektar, og hvis man har en længere tidshorison og regner med at blive boende på stedet, så bør man undersøge mulighederne for at tilkøbe jord med henblik på at skifte status fra bolig- til landbrugsejendom.

Beregninger viser, at der typisk kan spares 10.000 kr.-20.000 kr. på årsbasis, så hvis man regner med at bo på ejendommen i mange år endnu, er det en overvejelse, som man bør tage.

Hvis man derimod overvejer at sælge inden for en kortere tidshorisont, er det ikke noget, man bør gøre noget ved, da det ved salg er mest fordelagtigt med en boligvurdering – under forudsætning af, at man ikke kan sælge byggegrunde fra.

Undersøg sagen

Anna Boel påpeger, at det ikke er noget, der har været meget fokus på.

Men lige nu, hvor det måske kan lade sig gøre at købe jord til en fordelagtig pris, bør man undersøge mulighederne, siger hun.

Anna Boel oplyser, at vurderingsmyndighederne typisk kigger på, om ejendommen benyttes landbrugsmæssigt, og hvordan bygningsmassen er, men at grænsen normalt går ved fem en halv hektar. Hvis man f.eks. har seks hektar, og jorden udnyttes til landbrugsdrift, vil ejendommen typisk få en vurdering som landbrugsejendom.

Pas på ved salg

I salgssituationen vender bøtten dog, siger Anna Boel. Hvis en mindre landbrugsejendom skal sælges, skal der ses på, om ejendommen kan blive en boligvurderet i stedet for en landbrugsvurderet – enten ved at klage over vurderingen eller evt. sælge jord fra, så restejendommen bliver en boligejendom, der kan sælges skattefri.

Mere viden

Ønsker du mere viden om vurdering af mindre ejendomme, kontakt din rådgiver.

OBS!

Større krav til harmoniareal i dybstrøelsesbesætninger

Øget areal

Et udkast til en ændret udgave af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, der skal træde i kraft 1. august 2012, er netop sendt til høring. En konsekvens af den nye bekendtgørelse bliver med stor sandsynlighed, at køer og kvier på dybstrøelse får brug for et øget udsprængningsareal til gødningen.

Reglerne i dag er sådan, at kvægbrug må tilføre husdyrgødning fra 1,7 dyreenheder (DE) pr. ha (2,3 DE på kvægbrug, der anvender undtagelsen). En DE er defineret som 100 kg N i lageret. Da alle køer tæller samme antal DE (Jersey og stor race dog forskellig), uanset hvilket staldsystem de kommer fra, har der kunnet udbringes mere end 170, henholdsvis 230 kg N pr. DE, hvis køerne var i dybstrøelssystemer. Fra 1,7 DE malkekøer af stor race på ren dybstrøelse kunne man faktisk udbringe 188 kg N pr. ha.

Kommende stramning

Det bliver der imidlertid strammet op på, således at der ikke må tilføres mere end 170 kg N fra husdyrgødning pr. ha (230 på undtagelsesbrug). Det får den betydning, at besætninger, som udelukkende har dybstrøelse, skal råde over ca. 10 % mere udbringningsareal fra 1. august 2012. For besætninger med lang ædeplads og dybstrøelse bliver arealbehovet øget med knap 7 %.

Ingen ændringer for slagtekalve og ammekøer

For opdræt på dybstrøelse sker samme stramning af lignende størrelsesorden, mens der for slagtekalve og ammekøer ikke sker ændringer. Det sidste skyldes, at antal DE for disse kategorier af kvæg allerede beregnes ud fra dybstrøelsesmængden.

Stramningerne sker for bedre at efterleve EU's Nitratdirektiv, der har et skarpt krav om, at der maksimalt må tilføres 170 kg N i husdyrgødning (undtagelsesbrug dog 230 kg pr. ha).

Kilde: Landskonsulent, Ole Aaes, Kvæg, Team Foderkæden.

Mere viden

Ønsker du mere viden, er du velkommen til at kontakte din rådgiver.

Nye lovkrav

Nye krydsoverensstemmelseskrav på beskyttelsen af fugle

Krav 1.27 Beskyttelse af fugle, reder og æg samt redetræer er udvidet med tre nye delkrav.

De nye delkrav er:

6. Forbud mod at indfange eller slå vilde fugle ihjel.
7. Forbud mod forsætlig ødelæggelse eller beskadigelse af fugles reder og æg, samt forsætlig fjernelse af fugles reder.
8. Forbud mod forsætlig forstyrrelse af vilde fugle.

Kravene er indført, fordi det ved en EU-revision er blevet påtalt, at Danmark ikke har indført krydsoverensstemmelse på alle relevante dele af det lovbestemte forvaltningskrav vedrørende fuglebeskyttelsesdirektivet.

De nye krav skyldes derfor ikke nye danske lovkrav, men internationale forpligtelser og gældende nationale regler, der bliver underlagt reglerne for KO.

Kravene er indført ved ændring af bekendtgørelse nr. 244 om krydsoverensstemmelse af 15. marts 2012.

Mere viden

Se [nyheden om ændringerne](#).

Ændringerne omfatter også [nye krydsoverensstemmelseskrav på miljø- og økologiordningerne](#) – (LandbrugsInfo under login).
